

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ

Έν όδω Φωξόσσα, αριθ. 25

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΗΛΗΡΩΤΕΑ 12 ΜΗΝΩΝ

'Απο τής 1 'Ιανουαρίου ή 1 'Ιουλίου
'Εσωτερικού δρ. 6.—'Εξωτερικού φρ. χρ. 8.

Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΓΓΙΖΕΤΑΙ

ΚΑΙ ΔΙΑ ΤΗΜΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΧΟΛΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

'Αντιονίου Τραυλακτώνη, Είς ποίον ανήκει τὸ Βραβεῖον.—Μία ἐορτὴ ἐν τῷ 'Εφθραίῳ «'Αβέρωφ». — Εὐαγγελικὸν ἀνάγνωσμα μετὰ συντόμου ἐρμηνείας τῆς Κυριακῆς τῆς 18ης 'Ιουλίου.— Σύντομος ἐρμηνεία τοῦ 'Αποστολικοῦ ἀναγνώσματος τῆς Κυριακῆς τῆς 18ης 'Ιουλίου.— 'Εναγὴ γονέων διὰ τὴν διαφορὰν τῶν τέκνων.— 'Επιστολὴ.— 'Απόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς 18 καὶ 25 'Ιουλίου.

ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΤΡΑΥΛΑΚΤΩΝΗ

ΕΙΣ ΠΟΙΟΝ ΑΝΗΚΕΙ ΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟΝ

— 'Αφρερίμ· εἶπεν ὁ γέμων στενάξας εὐλαφῶς, ἀφρερίμ· καλὰ τὸ λέγει· κ' ἐγὼ εἶμαι ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς ποῦ θέλουν τὴν τιμωρίαν, καὶ τὴν τιμωρίαν αὐτὴν τὴν ἔχω, πιστεύετε με πικρὶ μου.

— 'Οχι δὲ, τοῦ εἶπα μετὰνῶν, διότι ἐπείραξα καὶ αὐτὸν ἀκυστίως· ὅχι δὲ, Χατζὴ Κωνσταντῆ, ἡ ἀφρεντιά σου εἶσαι ἄξιος τιμῆς, διότι ἂν δὲν ἀφίνης πικριδιὰ, ἀφίνης θυμὸς τότε καλὰ εἰς τὸ θῆνος καὶ τὴν κοινωνίαν, τόσα σχολεῖα, τόσας ἐκκλησίας, τόσα πνευματικὰ τέκνα ποῦ ἐβγήκων ἀπὸ αὐτά· τοῦ λόγου σου τὸν προορισμὸν σου τὸν ἐξεπλήρωτες μὲ τὸ παρκαπῶ.

'Ο γέμων ἐκίνει δυσπίστως τὴν κεφαλὴν, ὁ δὲ 'Ιταλός, ἀφοῦ μ' ἐκύτταξε πρὸς στιγμὴν, ἀφῆρεσε τὴν πίκαν ἀπὸ τὸ στόμα καὶ μὲ πολλὴν πικρίαν εἶπε·

— Ποῖον λέγετε προορισμὸν κύριε;

— Τὸν προορισμὸν ποῦ ἔχει ὁ ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς.

— 'Επειδὴ δὲν ἔτρεχε νὰ τὸν γνωρίζω, δὲν μοῦ τὸν μαθαίνετε καὶ ἐμὰ σὰς παρακαλῶ·

— Δὲν εἰκίζω τοῦ εἶπε, τί θέλετε νὰ μάθωτε, καὶ οὕτω ἐμπλέκομαι εἰς συζητήσεις μεταφυσικὰς, ἔνα μόνον μοῦ φαίνεται βέβαιον, ὅτι, οἷοσδήποτε καὶ ἂν εἴη ὁ ἀπώτερος καὶ

μυστικὸς προορισμὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ἐγγὺς καὶ φανερός εἶνε οὗτος, ἡ παρὰ τῆς τῆς ὑπάρξεώς του· πρῶτον, εἴτι καὶ ὁ ἄλλος ἐκείνος προορισμός, ὅστις καὶ ἂν εἴη, προϋπάρχει ὡς πρῶτον ὅρον πρὸς ἐπιτέλεσιν οὗτω τὴν ὑπαρξίν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ δεύτερον εἴτι τὴν παρὰ τὸ αὐτὴν τῆς ὑπάρξεως, ἡ ὅπως λέγουσι, τὴν διαίωσιον τοῦ εἶδους, βλέπω ὡς τὸν φανερόν προορισμὸν ὧν τῶν ὄντων· ἡ αὐτὴ, ποῦ δὲν φέρει καρπὸν, κόπτεται καὶ βλάπτεται εἰς τὸ πῦρ· τὸ ζῆν ποῦ δὲν παράγει ἄλλα ὅμοιά του θεωρεῖται ὄχι καλὸν καὶ ἀτελές· καὶ ὁ ἄνθρωπος, πιστεύω, σύμφωνα μὲ αὐτά, ποῦ δὲν ἀποδίδει τὴν ὑπαρξίν, τὴν ὅποιαν ἔλαβεν ἀπὸ ἄλλους, ἀμαρτάνει εἰς τὸ πρῶτον ἠθικὸν καθήκον, εἰς τὸν προορισμὸν του· καὶ ἡ ἀμαρτία αὐτὴ εἶνε τόσον μεγάλη, ὥστε πρὸς ἀποφυγὴν τῆς πρέπει νὰ ὑπερνικῇ τὰ μεγαλεφανῆ καὶ σοβαροφανῆ ἐμπόδια, ὅσα πλημμυρεῖς κοινωνικοὶ ὅροι προβάλλουν εἰς τὴν ἐπιτέλεσιν τοῦ μεγίστου τούτου τῶν καθηκόντων.

— Κύριε, μὲ δεικνύει ἡ κυρία, καὶ δὲν πιστεύετε ὅτι ὑπάρχουν καθήκοντα μεγαλύτερα, ἢ τοῦλάχιστον βερότερα ἀπὸ τὴν παρὰ τὴν αὐτὴν τῆς ὑπάρξεως ποῦ ὑποστηρίζετε;

— Πιθανόν, εἶπα νὰ ὑπάρχουν, καὶ πιθανόν νὰ ὑπάρχουν ἄγχοι μὴ ὅτις ἄξιοι τιμωρίας, ἀλλὰ τὰ βραβεῖον τῆς τιμῆς θὰ ἀνήκῃ πάντοτε εἰς τὸν οἰκογενειάρχην.

— Λάθετε τὸν κόπον, εἶπεν ἡ Κυρία, πρὶν ἀποφασθῆτε τόσον κατηγορηματικῶς, νὰ μὲ ἀκολουθήσετε ὀλίγον εἰς τὸ τὸ κατὰ στρομα ἐπάνω· εἶνε γλυκερὰ βραδυὰ καὶ δὲν θὰ δυσχερῆσθῃτε· ἄλλως τε, ἂν ἐδιαβάσατε τὸν De amicis θὰ ἴδῃτε ὅτι τὸ κατὰ στρομα τὴν νύκτα δὲν στερεῖται ἐνδιαφέροντος.

'Επὶ τῶν χωρὶς νὰ ἀπαντήσω, μὰς ἡκολούθησε δὲ ὁ 'Ιταλὸς καὶ ὁ Χρυσόστομος.

'Ενα κατὰ λευκὸν ὀρέπανον σελήνης, ὡχρὸν ὡς ἐτοιμοθάνατος, ἐβουζετὸ βραδέως εἰς τὴν ὅστιν, ἀφίνον ὄχρην καὶ στιγμιαίαν ἀνταύγειαν εἰς τὸν ὀρίζοντα.

'Αραιοὶ καὶ θαμποὶ φανοὶ ἐπὶ τοῦ κατὰ στρομα μὲ τὴν ἐρώτιζον τὰ σφαλλόμενα βήματα μὰς καὶ μὰς προῦφύλαττον τοῦ νὰ σκοινιάτῳμεν ἐπὶ τῶν κοιμωμένων ἐπιδετῶν τῆς τρίτης θέσεως. Καὶ ἦσαν ἐκεῖ ὑποκείμενα πάσης ἡλικίας καὶ

πάσης προελεύσεως, στρατιώται απολυθέντες μεταβλίνοντες εἰς τὰς πατρίδας των, Ἐθρᾶν τῆς Ρόδου μικροῦ ποταμοῦ γυαλικῶν, Ἀρμένιοι τυχοδιώκται ἐπιδοκασθέντες ἐν Σμύρῃ ἦσαν καὶ τινες Ἕλληνες ἐκ Χίου καὶ Σάμου, διακρινόμενοι ἀπὸ τὴν ζωὴν καὶ ἀπόλυτον φλυαρίαν των.

Ἦσυχον οὖν ὄλοι τὴν Κυρίαν. Ἀφοῦ ὑπερπεπλησάμεν μερικὸς σωρὸς ἐκ σχοινίων ἢ ἁλύσεων ἢ κοιμημένων γυναικοπαίδων, ἐφάσκαμεν τέλος εἰς ἐν ὑπὸ στεγανὸν μέρος τοῦ κατὰ σπρώματος, καὶ ἐστάθημεν πρὸ ὁμάδος ἀνθρώπων ἐτοιμῶν νὰ κοιμηθῶσιν.

— Ἐδῶ, εἶπεν ἡ Κυρία, καὶ ἐσιωπήσαμεν ὅλοι περιμένοντες.

Ἡ ὁμῆς, πρὸ τῆς ὁποίας ἐστάθημεν, ἀπετελεῖτο ἀπὸ ἑνα γέροντα μὲ πώγωνα καὶ μαλλία μακρὰ καὶ λευκὰ ἐξόχου ἐπιβλητικότητος, μεγάλωσμον ἄλλ' ἰσχυρὸν, ἔχοντα τὴν δεξιὰν χεῖρα δεμένην καὶ ἀνηρτημένην ἀπὸ τὸν λαμὸν διὰ μανθλίου, ἀπὸ ἑνα νέον φέροντα καὶ αὐτὸν μικρὰν γενειάδα, τῆς ὁποίας τὸ ξανθὸν χρῶμα διακρίνεται ἀκόμα καὶ ὑπὸ τὸ ἀμυδρὸν φῶς τοῦ κηρίου, τὸ ἑστὶον εἶχον ἀνάψῃ.

Ἀπὸ μίαν νῆαν τῆς ὁποίας καὶ ἡ ἰσχύτης καὶ ἡ φωνὴ ἐδείκνυντο ἐξασθενήσαν ἄκραν ἄλλ' εἰς τὸ πρόσωπον αὐτῆς διακρίνεται καλλονὴ γλυκεῖα καὶ ἐλευστική· τέλος δύο μικρὰ παιδιὰ, ἐν κοράσιον πυχουλὸν καὶ ἑνα ἀγοράκι μικρότερον του, τὰ ὅποια ἐκοιμῶντο ἐπὶ ἐνὸς προσηφλαίου συνεπλήρου, τὸ περὶ ἑξῆς σύμπλεγμα.

Ὁ γέρον, ὁ νέος καὶ ἡ νέα εἶχον ἐστραμμένα τὰ βλέμματα πρὸς δυσμὰς καὶ ἐφαίνοντο ὡσεὶ ἐπερίμεναν τὴν δύσιν τῆς σελήνης διὰ νὰ κοιμηθῶν.

Μετ' ὀλίγον ἡ σελήνη ἠφανίσθη ἐντελῶς, σκότος δὲ βαθὺ ἐκάλυψε τὴν θάλασσαν καὶ τοὺς βράχους καὶ τὸ ἀνθρωποβριθὲς κατὰστημα τοῦ «Κορνίλιου» ὡς φυσικὴ δὲ τοῦ σκότους συνέπαια ἐπηκολούθησε ἄκρα σιγὴ μὴ διακοπτομένη πρὸς ἀπὸ τὰ βράδια ἐπὶ τῆς γερύρας βήματα τοῦ ὑποπλοιάρχου.

Τότε εἶδομεν τὸν γέροντα καὶ τοὺς δύο νέους νὰ στραφῶσι πρὸς ἀνατολὰς, νὰ κλίνωσι τὸ γόνυ καὶ, σταυρώσαντες τὰς χεῖρας νὰ προσευχηθῶσι· τὸ πρῶτον μου ἐφάνη ἀρετὰ πικράδωρον καὶ διὰ ταπεινῆς φωνῆς ἐξέφρασαν τὴν ἀπορίαν μου εἰς τὴν Κυρίαν.

— Θίλετε μοῦ εἶπεν ἐκείνη νὰ μάθετε ποῖοι εἶνε; εἶνε Ρῶσοι καὶ ἐξεκίνησαν ἀπὸ τὰ βῆθη τῆς ἀπροσίτου χώρας των καὶ πηγαινόντες νὰ προσκυνήσουν εἰς Ἱερουσαλὴμ τὸν τάφον τοῦ Χριστοῦ.

— Εὐτέδεια ῥωσική, εἶπα, ἀκατάληπτος ὀλίγον εἰς ἡμᾶς τοὺς ῥωμοὺς.

— Καὶ τί νομίζετε ὅτι εἶνε; μοῦ εἶπεν ἡ Κυρία.

— Μία οἰκογένεια, εἶπα, ἐξ ἁπλῆς· οἱ δύο νέοι εἶνε ἀνδρόγονοι· ὁ γέρον εἶνε πατὴρ καὶ πανθερός· τὰ δὲ μικρὰ τέκνα καὶ ἄγγελοι.

— Αὐτό, εἶπεν, ἦτο τὸ φυσικὸν καὶ ὅπως δὲν εἶνε τοῦτο θέλετε ν' ἀναζητῶμεν μαζὺ τὴν ὁμιλίαν;

(Ἰσπεταί τὸ τέλος.)

ΜΙΑ ΕΟΡΤΗ ΕΝ ΤΩ ΕΦΗΒΕΙΩ «ΑΒΕΡΩΦ»

Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν 11ην Ἰουλίου ἐτελέσθη ἡ κατ' ἔτος τελευμένη ἐπὶ τῇ ὁμίλει τῆς Α. Μ. τῆς βασιλίσσης εορτῆ.

Κατὰ τὴν λειτουργίαν πρὸς τὴν ἐπιτηρητικὴν ἐπιτροπὴν τῶν κυρίων Καλλιόπης Κεχαγιῆ, Ἐλμίνης Νάξου καὶ Εὐφροσύνης Πλατύκα.

Τὴν σημασίαν τῆς εορτῆς ὁ ἱερεὺς τοῦ Σωφρονιστηρίου κ. Τιμόθεος Ἀναστασίου μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Εὐαγγελίου ἐχαράκτησε διὰ τῆς ἐξῆς προσλαλιᾶς, ἣν ἀπηύθυνε πρὸς τοὺς νεαροὺς φυλακισμένους.

«Παιδιά μου,

Δὲν θὰ σᾶς ὁμιλήσω σήμερον, ὡς συνήθως, ἐπὶ θέματος τῆς Γραφῆς. Εἶνε ἀνάγκη νὰ σᾶς πληροφορήσω περὶ τῆς σημασίας τῆς εορτῆς, τὴν ὁποίαν τελοῦμεν.

Ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Σωφρονιστηρίου τούτου καθ' ἑαυτὴν ἡ 11η τοῦ Ἰουλίου ἡμέρα εἰς εορτὴν τῆς εὐγνωμοσύνης σας πρὸς ἐκείνους, οἱ ὅποιοι σᾶς εὐεργέτησαν.

Μεταξὺ τῶν εὐεργετῶν σας τὰ πρῶτα φέρει ἡ φιλάνθρωπος Βασιλίσσα τῶν Ἑλλήνων, ἡ ὁποία ἔλαβε τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ἰδρύσεως τοῦ Σωφρονιστηρίου.

Εὐλόγως ἔρχεται καὶ προσελκύνεται ὡρίστη ὡς ἡμέρα ἐκφράσεως εὐγνωμοσύνης ἡ ἡμέρα τῆς ὀνομαστικῆς αὐτῆς εορτῆς.

Τὰ δευτερεῖα πρέπουσιν εἰς τὸν μέγαν ἐθνικὸν εὐεργετὴν Γεώργιον Ἀβέρωφ, τὸν ἰδρυτὴν τοῦ Σωφρονιστηρίου, τὸν προθύμως ὑπακούσαντα εἰς τὴν φιλάνθρωπον παράκλησιν τῆς Βασιλίσσης.

Ἡ εὐγνωμοσύνη σας λοιπὸν πρὸς τὴν φιλάνθρωπον Ἀνασταν καὶ τὸν πατριώτην ἰδρυτὴν εἶνε ἱερώτατον εἰς σᾶς καθήκον, ἵνα σᾶς εὐλογῇ ὁ Θεός.

Προσέτι ὀφείλετε εὐγνωμοσύνην καὶ πρὸς τὴν Σεβ. Κυβέρνησιν, ἡ ὁποία παρέχει εἰς σᾶς ἐπαρκὴ τὴν συντήρησιν, ἐνδυμασίαν καὶ, καθ' ὅσον δύναται, ἐργασίαν συντελοῦσαν εἰς τὴν σωματικὴν σας υγίαν καὶ ἐξασφαλίζουσαν μέλλον εὐπορίας διὰ τῆς ἐκμυθώσεως τεχνῶν τῆς πρώτης ἀνάγκης, τὸ δὲ σπουδαιότερον, παρέχει τὰ μέσα τῆς ἡθικῆς σας μορφώσεως διὰ τῆς θρησκευτικῆς διδασκαλίας καὶ τῆς γραμματικῆς παιδείας.

Οἱ ἐσχάτως γενόμενοι διορισμοὶ εἰδικῶς τῶν γραμμάτων διδασκάλου καὶ διδασκάλου τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς τῆς ἀναζωπυρούσης τὸ θρησκευτικὸν συναίσθημα καὶ διὰ τοῦτο ὡρελμωτάτης, ἀποδεικνύει τὸ περὶ τῆς ἡθικῆς σας μορφώσεως σας ἐνδιαφέρον τῆς σεβ. Κυβερνήσεως.

Ὀφείλετε ἐπ' ἰσῆς εὐγνωμοσύνην πρὸς τὴν διοικοῦσαν τὸ Σωφρονιστήριον σεβ. Ἐπιτροπὴν, τὴν πατρικῶς μεριμνῶσαν περὶ τῆς τελειότητος ἐν πᾶσι μορφώσεώς σας, ἵνα χρηστοὶ πολλῶν εἰς τὴν κοινωνίαν ἀποδοθῇτε.

Εἰς τὴν φροντίδα τῆς σεβ. Ἐπιτροπῆς ὀφείλεται τὸ ἀνεγεί-

ρίμενον ἰδιαιτέρον τμήμα ἐν ταῖς πλησίον τῶν Ἀθηνῶν φυλακαῖς, ἵνα εἰ ἐπ' ἱκανὸν ἐνταῦθα διανύσαντες καὶ ὑπὲρ τὴν ὁρισμένην ὑπὸ τοῦ διατάγματος ἡλικίαν γεγονότες, ἐκεί- τῶσι τὴν ποινὴν αὐτῶν ὑπὸ τὴν εὐεργετικὴν ἐπίδρασιν μορφωτικῶν τῆς ψυχῆς μέσων.

Ὀφείλετε ἐπίσης εὐγνωμοσύνην καὶ πρὸς τὴν ἐπιτηρητικὴν ἐπιτροπὴν, τὴν μετρίκως ἐκ φιλανθρωπικῶν διωρίσεων μεριμνῶσαν διὰ σᾶς καὶ πρὸς πάντας τοὺς ὁπωσδήποτε μεριμνῶντας διὰ τὸ καλὸν σας.

Ἡ προσευχή σας λοιπὸν κατὰ τὰς ἱερωτάτας στιγμὰς, τῆς ὁποίας διερχόμεθα, πρέπει νὰ εἶνε προσευχὴ εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν Θεόν, ὁ ὁποῖος διὰ τῶν εὐεργετῶν σας ἰδῶρησεν εἰς σᾶς τὸ μέγα καλὸν τῆς ἡθικῆς μορφώσεώς σας καὶ τῆς διατηρήσεως τῆς υγείας σας.

Ἡ εὐγνωμοσύνη πρὸς τοὺς ἀνθρώπους εὐεργέτας, εἶνε εὐγνωμοσύνη πρὸς τὸν Θεόν. Διότι παρ' αὐτοῦ πᾶσα ἐπὶ γῆς παρ' ἀνθρώπων εὐεργεσία.

Ἐδὼ ὁ Θεὸς δὲν ἦτο Θεὸς ἀγάπης, Θεὸς ἐλέους καὶ οἰκτιρμῶν, Θεὸς φιλανθρωπίας καὶ εὐσπλαγχνίας καὶ ἐὰν δὲν ἐπεσκέπτετο ἡμᾶς διὰ τοῦ Θεοῦ ἀνθρώπου Αὐτρωτοῦ τοῦ ἐξ ἀγάπης καὶ φιλανθρωπίας ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ θυσιασθέντος, ἀνθρώποι ἀγαπῶντες καὶ οἰκτείροντες, ἀνθρώποι συμπαθοῦντες καὶ φιλανθρωπεύμενοι, ἀνθρώποι εὐεργετοῦντες δὲν θὰ ὑπῆρχον.

Παρὰ τοῦ Θεοῦ τὸ πᾶν διὰ τὸν ἀνθρώπον καὶ εἰς τὸν Θεὸν πᾶσα παντὸς ἀνθρώπου ὀφειλὴ.

Ὅπως δὲ ἡ εὐγνωμοσύνη πρὸς τοὺς εὐεργέτας ἀνθρώπους εἶνε ἔμμεσος εὐγνωμοσύνη πρὸς αὐτὸν τὸν Θεόν, οὕτω καὶ ἡ ἀγνωμοσύνη πρὸς εὐεργέτας ἀνθρώπους εἶνε ἀσέβεια πρὸς αὐτὸν τὸν Θεόν.

Ὁ ἀγνώμων εἶνε αὐτόχρημα ἀσέβης. Ὁ δὲ εὐγνώμων εὐσεβής.

Προσευχῆθε λοιπὸν καὶ παρακαλέσατε τὸν Θεὸν νὰ κραταιώσῃ καὶ νὰ ἐνισχύσῃ τὴν Μεγαλειότητιν εὐεργετιᾶς σας, ἵνα συντελέσῃ καὶ εἰς ἄλλα παρόμοια φιλανθρωπίας ἐθνικὰ ἔργα καὶ εὐεργετηθῶσι τῶσι χιλιάδες ἀποκλήρων ἀδελφῶν μας Ἑλλήνων, εἰ ὅποιοι ὑπάγονται μὲν εἰς τὴν αὐτὴν μὲ σᾶς κατηγορίαν, ἀλλὰ στεροῦνται τοῦ εὐεργετήματος, τοῦ ὁποίου σᾶς παρὰ τοῦ Θεοῦ ἡξιώθητε.

Προσευχῆθε καὶ ὑπὲρ τῶν λοιπῶν εὐεργετῶν σας, ἵνα συνεργήσωσιν εἰς τὴν πραγμάτωσιν τῶν φιλανθρωπικῶν ὑπὲρ τῶν ἐν φυλακαῖς πόθων τῆς Βασιλίσσης.

Ἡ δὲ προσευχή σας αὕτη, ἐκφράσει εὐγνωμοσύνης εὔστα, δὲν θὰ εἶνε πρὸς ὄφελος ἐκείνων, ὑπὲρ ὧν εὐχεσθε, διότι ὁ οὐράνιος ἡμῶν Πατὴρ γινώσκει αὐτοὺς καὶ θὰ ἐπιδαφίῃ εἰς αὐτοὺς τὰ οὐράνια αὐτοῦ ἄγαθὰ, ἀλλὰ πρὸς ὄφελος ἰδικῶν σας.

Σεῖς διὰ ταύτης θὰ εὐλογηθῇτε ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, σεῖς θὰ ἀξιώθητε εὐγενεῖς καὶ πρᾶσι ἐν τῇ ψυχῇ σας γενόμενοι, νὰ ἐξέλθῃτε ἐνταῦθα ὡς ἐκ ἀρετῆς πρὸς βίωσιν σταδιοδρομίαν ἀρετῆς καὶ χρηστότητος, τιμῆς καὶ ὑπολήψεως, εὐδοκίας καὶ χαρᾶς πραγματικῆς καὶ διαρκούς.

Τοῦτο δὲ τὸ νὰ ἀποθῇτε σεῖς χρηστοὶ καὶ ἐνάρετοι, χρησιμοὶ εἰς ἐκτελείαν, τὰς οἰκογενεῖας σας καὶ τὸ ἔθνος, τοῦτο

εἶνε ἡ μόνη ἡθικὴ ὁμοιότης, τὴν ὁποίαν θὰ προσφέρῃτε εἰς πάντας τοὺς εὐεργέτας σας, πρωτίστως δὲ καὶ κυρίως πρὸς τὴν Α. Μ. τὴν Βασιλίσσαν τῶν Ἑλλήνων, ἡ ὁποία φιλοστοργότερον μητρὸς ἐμερίμνησε καὶ δὲν παύει μεριμνῶσα διὰ σᾶς καὶ διὰ πάντας τοὺς πλανωμένους καὶ εἰς τὴν ἀνομίαν παρεκτρέπομένους.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς λειτουργίας ἐφάλη δοξολογία ὑπὲρ τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης καὶ τῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας. Κατὰ δὲ τὴν διανομὴν τοῦ ἀντιδωροῦ ὁ κ. Λημπάκης εἶπε τινὰ περὶ τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης ὡς εὐεργετιδος.

Μετὰ ταῦτα ἐγένοντο αἱ ἐξετάσεις. Εἰς ταύτας παρίστησαν ἡ ἐπιτηρητικὴ ἐπιτροπὴ, ὁ γενικὸς τοῦ Ἰνστιτούτου τῆς Δικαιοσύνης Γραμματεὺς κ. Μπούφης μετὰ τοῦ τμηματάρχου τοῦ αὐτοῦ Ἰνστιτούτου κ. Γεννάδη καὶ ὁ κ. Λαμπάκης. — Τῶν ἐξετάσεων προηγήθησαν ὕμνοι πρὸς τὸν Χριστὸν καὶ τὴν Θεοτόκον καὶ ᾠδαίαι πρὸς τὴν Α. Μ. τὴν Βασιλίσσαν καὶ τὸν ἰδρυτὴν τοῦ Σωφρονιστηρίου, Γεώργιον Ἀβέρωφ, πάντα ψαλλόμενα λίαν ἐπιτυχῶς ὑπὸ τῶν νεαρῶν φυλακισμένων, μελοποιηθέντα δὲ ὑπὸ τοῦ μουσικοδιδασκάλου τοῦ Σωφρονιστηρίου κ. Ἀνδρέου Ταικνοπούλου. Ἡρξάντο ἡ ἐξετάσεις. Τὸ θρησκευτικὸν μάθημα ἐξητάσθη πρῶτον ὑπὸ τοῦ ἱερέως τοῦ Σωφρονιστηρίου. Αἱ ἀπαντήσεις εὐστοχοὶ καὶ σαφεῖς ἀπὸ στόματος ἀγραμμάτων διδόμεναι εἰς ἐρωτήματα περὶ τῆς πίστεως τῆς χριστιανικῆς. Περὶ τοῦ μυστηρίου τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Αὐτρωτοῦ. — Περὶ τῆς προπαρασκευῆς εἰς τὴν ἐπὶ γῆς ἐπιφάνειαν αὐτοῦ καὶ ἰδίᾳ περὶ τοῦ Προδρόμου καὶ τοῦ ἔργου αὐτοῦ, ἦτοι τοῦ κηρύγματος καὶ τοῦ βαπτίσματος τῆς μετανοίας. Περὶ τοῦ πνευματικοῦ Βαπτίσματος. Περὶ τῆς ἀπολυτρωτικῆς δυνάμεως τοῦ Σταυροῦ κλπ. Κατόπιν ἐξητάσθησαν τὰ γράμματα ὑπὸ τοῦ διδασκάλου τῶν γραμμάτων κ. Γερασίμου Μιχαλοπούλου ἱερέως· τὰ ἀποτελέσματα πολὺ καλὰ. Ἐν διαστήματι 3 μηνῶν πᾶντες ἀγράμματοι ἔμοθον νὰ ἀναγινώσκουν καὶ νὰ γράφουν· εἰ ἐπὶ πέντε καὶ ἐξ ἡμέρας διδασκόμενοι ἐκπλήττουν διὰ τῆς προόδου των. Κατόπιν ἐξητάσθη ἡ ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ μᾶς τῶν δημοτικῶν σχολῶν ἐν Ἀθήναις κ. Βασιλείου Κυριαζῆ, φιλοτιμώτατα καὶ πατριωτικώτατα προσερχθέντος καὶ δωρεὰν διδάσκοντος μετὰ δυνάμεως, σαφηνείας καὶ ἀπλότητος ἀξίας λόγου.

Κατόπιν ἐξητάσθη ἡ Γεωπονία ὑπὸ τοῦ Γεωπόνου τοῦ Σωφρον. κ. Ἀλ. Γεωργακοπούλου. — Περὶ καλλιέργειας αἰτίου καὶ ἐνοφθαλμίας δένδρων κ.λ.π. Ἐπιστημονικῶς καὶ πρακτικῶς ἀρετὰ καλὰ.

Μετὰ ταῦτα ἐθνικὰ ᾠδαίαι μελοποιήσας Ἀνδρέου Ταικνοπούλου καὶ τελευταῖον ὁ ἐθνικὸς ὕμνος.

Ἡ εὐχαρίστησις τῶν παρεστημένων ἐπιτετραμμένων ἐξεδηλώθη εἰς συγχαρητήρια πρὸς πάντας τοὺς μοχθήσαντας ὑπὲρ τοῦ φωτισμοῦ καὶ τῆς ἡθικῆς μορφώσεως 190 περιόπου νέων καὶ πρὸς τὸν διευθυντὴν κ. Ν. Σπηλιόπουλον διὰ τὴν πειθαρχίαν καὶ τάξιν.

Ἰδιαιτέραι δὲ εὐχαρισταίαι εἰς τὸν διδασκάλον τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς κ. Ἀνδρέαν Ταικνοπούλου, ὁ ὁποῖος ἐν διαστήματι 3 μηνῶν κατάρθωσε νὰ καταρτίσῃ χορὸν ἐκ

τῶν ἐν τῷ Σωφρονιστηρίῳ νέων, οἱ ὅποιοι φέλλουν κατανοή-
κτικώτατα εἰς Ἡλζαντινὴν μουσικὴν ἔμπιστον τὴν ἱερὰν λαι-
κούργον.

Ἡ τόσον ἐπιτυχὴς διδασκαλία τῆς ἀληθοῦς Βυζαντινῆς
μουσικῆς ἐν τῷ Σωφρονιστηρίῳ ἡποτελεῖ μέρος τῆς ἐκκλη-
σιαστικῆς προόδου Ἑθνικῆς. — Διότι 190 νέοι διδασκόμενοι
τὴν Ἑθνικὴν ἐκκλησιαστικὴν μουσικὴν ἐξ ὧν δὲ σχεδὸν
τῶν τῆς Ἑλλάδος ἐπαρχικῶν προεργάζονται, δύνανται νὰ ἀπο-
θώσῃ ἐν ἄξιον λόγον μέσον διαδόσεως τῆς Βυζαντινῆς μουσικῆς
τέχνης εἰς τὸ ἔθνος, ὅπου ἄνταται καὶ φοιτῶντες πλημμε-
λεῖας φωναὶ λέγονται Βυζαντινὴ μουσική, ἵνα ἐξέλθῃται ἡ
ἀθναία τετραφώνος μουσική, ἡ ὅποια κατὰ τὴν γνώμην ἡμῶν
δυνατὸν νὰ κατακληθῇ τὰ ὅλα ὀλίγων ἐν τῇ ξένῃ διατελε-
σάντων Ἑλλήνων, ἀλλ' οὐδέποτε θὰ εἴνε δυνατόν νὰ γείνη
τοῦ Ἑθνικοῦ ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, ἐκτὸς ἐὰν παύ-
σωμεν νὰ ἡμεθα συνέχεια τοῦ ἑθνικοῦ μας παρελθόντος. Ὁ
κ. Τσικνόνπουλος κατὰ τὴν ἀντίληψιν ἡμῶν εἶνε εἰς τῶν κατα-
χόντων τὸ μυστήριον τῆς ἐκκλησιαστικῆς τοῦ ἔθνους μας
μουσικῆς.

Καθ' ὅλου ἡ ἐν τῷ Σωφρονιστηρίῳ σωφρονιστικὴ ἐργασία
δὲν εἶνε δυνατόν δι' ὀλίγων νὰ χαρακτηρηθῇ γραμμῶν
οὐδὲ ἡ πλήρης αὐτῆς ἀντίληψις διὰ μιᾶς ἀτμῆς ἐπισκέψεως
ἢ διὰ ὁποιασδήποτε καὶ παρ' ἐξουδένου διδομένης πληροφο-
ρίας δύναται νὰ κατορθωθῇ.

Πολλὰ καὶ περὶ σπουδαίων ἐστὶ γεγονότων καὶ πραγμά-
των εἰδέναι εἰς τὰς καθημερινὰς ἐφημερίδας τοιαῦται πλη-
ροφόρια, τῶν ὁποίων τὴν σύλληψιν καὶ ἡ τὰ μάλιστα ἀγα-
λίνωτος φαντασία δὲν θὰ ἐτόλμα. Ἐπὶ παραδείγματι ἐδη-
μοσιεύθη εἰς τινὰς ἐφημερίδας τῆς παρελθούσης Δευτέρας ὅτι
εἰς τὸ Ἀθερῶρειον τὴν Κυριακὴν παρέστη ὁ Σισβ. Μητρο-
πολίτης καὶ ἡ Α. Μ. ἡ Βασιλίσσα, ὁ κ. Μεσσαλῆς καὶ ἡ κ.
Σακουτζίκη καὶ συνεζήτησαν (1) κ.λ.π. — Αἱ ἐφημερίδες
μόνον εἰς ἀντιπροσώπους των πρέπει νὰ ἔχουν ἐμπιστοσύνην,
διότι μόνον αὐτοὶ ἐνδιαφέρονται περὶ τοῦ γοήτρου των, τὸ
ὅποιον ἐγκρίται εἰς τὴν ἀλήθειαν.

Ὁ θέλων νὰ μάθῃ τί ἐστὶ ἀληθὲς Σωφρονιστήριον λαιτου-
ργούν ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς Ὁρθοδόξου, τῆς κατηχητικῆς δι-
δακταλίας, καὶ τῆς παιδαγωγικῆς τάξεως καὶ νὰ λάβῃ μίαν
ἰδέαν περὶ τῆς μετακοινοῦσας τῶν φυλακῶν τοῦ Κράτους
εἰς Σωφρονιστήρια δὲν ἀκοῖ μόνον νὰ ἐρωτήσῃ καὶ νὰ μάθῃ
παρ' οἰοῦντο, ἀλλὰ ἀνάγκη νὰ ἐπισκεφθῇ, νὰ ἐπι-
μείνῃ καὶ νὰ μελετήσῃ ἐκ τοῦ συνεγγυ: τὴν σωφρονιστικὴν
ἐργασίαν τὴν ἐν τῷ Ἀθερῶρει.

Δήλωσις

Παρακαλοῦνται οἱ ἀξιότιμοι ἀντιποκριταὶ μας νὰ φρον-
τίσῃ περὶ τῆς ταχυτέρας ἐπιστάσεως τῶν ὀφειλομένων
συνδρομῶν καὶ νὰ μὴ ἐμβάσῃ αὐτὰς ἀσφαλῶς. Τὴν αὐ-
τὴν παράκλησιν ἀπευθύνουμεν καὶ πρὸς τοὺς συνδρομητάς,
ὅσοι λαμβάνουν τὸ φύλλον τῶν ἀπευθείας ἀνὲν ἀνταπο-
κριτῶν.

Ἐκ τοῦ ταμείου.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ 18 ΙΟΥΛΙΟΥ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

ΜΕΤΑ ΣΥΝΤΟΜΟΥ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ

(Ματθ. ε'. 14—12).

Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς.

Ὅτε εἶπεν ὁ Κύριος τὴν ἐπὶ τοῦ ὄρους ὁμιλίαν, τῆς
ὁποίας ἀποσπασμα εἶνε ἡ ἐρμηνευομένη εὐαγγελικὴ περι-
κοπή, δὲν εἶχε καλεῖται ἀκόμη καὶ τοὺς δώδεκα μαθητάς. Οὐδ'
ἐννοεῖ τούτους ὁ εὐαγγελιστὴς ἐνταῦθα, μαθητάς δὲ ὀνομάζει
ὅλους ὅσοι ἠκολούθουν τὸν Ἰησοῦν εἰς τὴν ἀνὰ τὴν Παλι-
λαίαν περιόειαν του καὶ διακρίνοντο νὰ διδασκῶνται ἀπ'
αὐτόν.

Ἵμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. Τίνος κόσμου;
τῶν ἀνθρώπων. Αἱ αὐτοὶ λοιπὸν οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ
εἶνε φῶς. Πῶς τοῦτο; Ὁ ἄνθρωπος ὑπὸ πνευματικὴν ἐπο-
ψιν εἶνε θῖμα τῆς ἀγνοίας καὶ τῆς ἀμαρτίας, ἄγνοια δὲ καὶ
ἀμαρτία ἀποτελοῦν ἡθικὴν καὶ πνευματικὴν σκοτίαν ἐχουσαν
ἀνάγκην φωτισμοῦ. Πόθεν ἐρχόμεθα; ποῦ κατευθυνόμεθα;
διὰ ποίων ὁδῶν πρέπει νὰ βαλλώμεν; ποῦ καὶ τὰ ὁ σκοπὸς
τοῦ παρόντος βίου; πῶς κατακτάται ἡ ζωὴ τοῦ μέλλοντος;
Προβλήματα σκοτεινὰ καὶ ἀνεπίλυτα ἐκτὸς τῆς πίστεως καὶ
τῆς ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Ὅλη ἡ ἀρχαία φιλοσοφία καὶ
ἐπιστήμη ἐπύκνωσε μᾶλλον τὸ περὶ αὐτὰ σκότος. Καὶ κατὰ
τὴν ἡμολογίαν τῶν ἐξαχτέρων σοφῶν τῆς ἐποχῆς μας, τὰ
ὑψιστα ζητήματα τοῦ ἀνθρωπίνου βίου παραμένουσιν ἀνέλυ-
ματα, ὅταν τεθῶσιν ἐκτὸς τοῦ φωτός τῆς χριστιανικῆς διδα-
σκαλίας· ὁ Χριστὸς λοιπὸν ἔφερε τὸ φῶς εἰς τοὺς ἀνθρώπους,
τὸ φῶς τῆς ὑπερτάτης γνώσεως, τὸ φῶς τῆς ζωῆς. Καὶ διὰ
τοῦτο ἔλεγε περὶ τοῦ ἑαυτοῦ τοῦ «ἔσαν ἐν τῷ κόσμῳ ὧ, φῶς
εἰμι τοῦ κόσμου». Πῶς δὲ ὀνομάζει καὶ τοὺς μαθητάς του
φῶς; Κατ' ἐννοίαν σχετικὴν. Δὲν εἶνε φῶς ἐκ τοῦ ἑαυτοῦ
των, ἀλλὰ γίνονται φῶς διὰ τοῦ διδασκάλου των, ἦτοι
δοξα καὶ διαδίδται τῆς φωτιστικῆς αὐτοῦ διδασκαλίας.
Καὶ ὅλοι δὲ ἐν γένει οἱ πιστοί, ὅσοι καὶ γινώσκοντες τοῦ
θεοῦ θελήματος καὶ σύμφωνα μὲ τὸ θέλημα τοῦτο ζῶσι,
φῶτα καὶ φωστῆρες ἀπὸ τὸν Παῦλον ὀνομάζονται.

Οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κει-
μένη. Δὲν ἡμπορεῖ νὰ κρυβῇ πόλις κτισμένη ἐπάνω εἰς
ὄρος, διότι τίποτε δὲν ἡμπορεῖ νὰ τὴν κρύψῃ ἀπὸ τοὺς ὀφθαλ-
μοῦς, οἵτινες κάτωθεν ὑψώνονται πρὸς αὐτήν. Κατ' ἀνάλογον
τρόπον καὶ οἱ μαθηταὶ τοῦ Κυρίου δὲν εἶνε δυνατόν νὰ λαν-
θάνουν καὶ νὰ μένουν ἄγνωστοι. Ἡ ἰδιότης των, ἡ διδα-
σκαλία των, αἱ ἐπαγγελίαι των θὰ ἐπισύρουν τὰ βλέμματα
πρὸς αὐτοὺς καὶ θὰ τοὺς καταστήσουν γνωστοτάτους. Καὶ
τοῦτο δὲν ἔχει τίποτε τὸ ἄτοπον. Οἱ ἐργάται τοῦ φωτός καὶ
οἱ κήρυκες τῆς ἀληθείας δὲν πρέπει νὰ μένουν ἀφανεῖς.

Οὐδὲ καί οὐκ ἀλόνον καὶ τιθέσιν αὐτὸν ὑπὸ

τὸν μόδιον· ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν καὶ λάμπει πᾶσι
τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ.

Ποῦ δὲν ἀνάπτουν λύχνον, διὰ νὰ τὸν θέσουν κάτω ἀπὸ
κανὲν οἰκικὸν σκεῦος ἢ ἀγγεῖον, ὥστε νὰ κρύπτεται τὸ φῶς
του. Ποῦ δὲ θέτουν τὸν ἀναμμένον λύχνον; Ἐπάνω εἰς τὸν
λυχνοστάτην. Αἰετὶ; Διὰ νὰ φωτίξῃ ὅλους τοὺς ἐν τῇ
οἰκίᾳ.

Οὕτω λαμβάνω τὸ φῶς ὑμῶν ἐμπροσθεν τῶν
ἀνθρώπων. ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ
δοξάσωσι τὸν Πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς Οὐρανοῖς.

Ἦτοι καθὼς ὁ λύχνος ἀνάπτεται καὶ τοποθετεῖται διὰ
νὰ φωτίξῃ τὴν οἰκογένειαν, τοιοῦτοτρόπως ὀφείλουσιν οἱ
μαθηταὶ τοῦ Κυρίου νὰ μὴ κρύπτουν τὸ φῶς, τὸ ὅποιον
ἀπ' αὐτόν ἔλαβον, ἀλλὰ νὰ τὸ δεικνύουν λόμπον ἐνώπιον
τῶν ἀνθρώπων. Ὄφειλουν δὲ νὰ δεικνύουν τὸ φῶς τῆς γνώ-
σεως διὰ τῆς διδασκαλίας, καὶ τὸ φῶς τῆς ἔρετης διὰ τοῦ
προσωπικοῦ των βίου. Μὴν ἡ διδασκαλία ἡ ὀλίγον ἢ καὶ
διόλου δὲν ὀφελεῖ. Τὸ φῶς τῆς κρείττεται ἀπὸ τὴν καπνὸν
καὶ τὸν ζόφον τῶν πονηρῶν ἔργων. Ἐν τῷ φῶς τῶν καλῶν
ἔργων φωτίζει καὶ τοὺς βλαμμένους ἀκόμη ὀφθαλμοὺς καὶ
φανερώνει τὴν ἀλήθειαν εἰς ὅπου τὴν ἄγνοον, καὶ οὕτω
πρὸ πάντων συντελεῖ εἰς τὸ νὰ ὁμολογῆται καὶ νὰ δοξάζηται
ὁ οὐράνιος πατήρ.

Μὴ νομίζετε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον καὶ
τοὺς προφῆτας· οὐκ ἦλθον καταλῦσαι, ἀλλὰ πλη-
ρῶσαι.

Ἦτοι ὁ Χριστὸς δὲν ἦλθεν διὰ νὰ καταργήσῃ τὸν νόμον,
ὅστις ἐδόθη διὰ τοῦ Μωϋσέως, εὔτε τὴν ἡθικὴν διδασκαλίαν
τῶν προφητῶν ἀπ' ἐναντίας ἦλθε διὰ νὰ φέρῃ τὴν τελειο-
ποίησιν των καὶ νὰ δώτῃ ζωὴν εἰς τὸ νεκρὸν γράμμα.

Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ὥς ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς
καὶ ἡ γῆ, ἴδιω ἐν ἡ μίᾳ κεραίᾳ οὐ μὴ παρέλθῃ
ἀπὸ τοῦ νόμου, ὥς ἂν πάντα γέννηται.

Ἦτοι ὁ θεὸς νόμος θελεῖ ἔχει τὸ κύριόν του μέχρι συντε-
λείας τοῦ αἰῶνος. Καὶ διὰ μὲν τοὺς πιστοὺς θὰ ἔχῃ κύρος,
ἐπειδὴ θὰ τὸν ἐκφραζοῦν· διὰ δὲ τοὺς ἀμαρτωλοὺς, ἐπειδὴ
θὰ τιμωροῦν ἕνεκα τῆς παραβάσεώς των. Καὶ ἐν γένει ὁ
θεὸς νόμος ἔχει κύρος καὶ ἐκφραγὴν μέχρι καὶ τῶν ἐλαχί-
στων λεπτομερειῶν· ὅς ἐάν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντο-
λῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων, καὶ διδάξῃ οὕτω τοὺς
ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ
τῶν οὐρανῶν· ὅς δ' ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος
μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

Ὅ,τι εἰς τὴν Παλαιὰν γραφὴν ἦτο τύπος προσωρινὸς κα-
τηργήθη μὲ τὴν ἰδρυσιν τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Τὸ
ἡθικὸν ὅμως μέρος παρέμεινεν ἀλλὰ τελειοποιημένον διὰ τοῦ
Χριστοῦ. Ὁ ἡθικὸς λοιπὸν οὗτος νόμος πρέπει νὰ φυλάττη-
ται ὀλοκληρῶς, καὶ εἰς τὰς πλέον μεγάλας ἐντολὰς του καὶ
εἰς ἐκείνας αἱ ὁποῖαι θεωροῦνται πλέον μικραί, διότι εἰαι
οἱ ἐντολαὶ ἀπορρέουν ἀπὸ τὸν ἴδιον νομοθέτην τὸν Θεόν, καὶ
ὑπάρχει μεταξὺ των σύνδεσμος στενός καὶ ἀδιάσπαστος.
Ὅστις λοιπὸν παραβῇ μίαν ἐντολήν, μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι εἶνε
μικρὰ καὶ ἀναξία λόγου καὶ ἡμπορεῖ νὰ τὴν καταφρονήσῃ,

καὶ ἐπηρεάσῃ καὶ ἄλλους μὲ τοὺς λόγους καὶ μὲ τὸ παρά-
δειγμα του, αὐτὸς θὰ εἴνε καταφρονημένος εἰς τὴν βασι-
λείαν τῶν οὐρανῶν καὶ θὰ ἀποκλησθῇ ἀπ' αὐτήν. Ὅστις δὲ
δὲν κάμνῃ διάκρισιν μεταξὺ μεγάλων καὶ μικρῶν ἐντολῶν
καὶ φυλάττει ὅλους μὲ τὴν αὐτὴν εὐλάβειαν μὲ τὸν αὐτόν
φρόν, μὲ τὴν αὐτὴν ἀγάπην, καὶ μὲ τὸν λόγον καὶ τὸ πα-
ράδειγμα του ἐπηρεάζει κατὰ παρόμοιον τρόπον καὶ ἄλλους,
αὐτὸς θὰ ἀνακηρυχθῇ καὶ θὰ εἴνε μέγας εἰς τὴν βασιλείαν
τῶν Οὐρανῶν.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ 18ης ΙΟΥΛΙΟΥ

ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΕΡΜΗΝΕΙΑ

ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΥ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΟΣ

Τέκνον Τίτε, πιστὸς ὁ λόγος· καὶ περὶ τούτων
βούλομαι σε διαβεβαίωσθαι. ἵνα ἤρουντίξῃσι καλῶν
ἔργων προϊστάσθαι οἱ πεπιστευμένοι τῷ Θεῷ.

Ὁ Τίτος ἦτο ἐλληνικῆς καταγωγῆς, ἐλευθερεὶς δὲ ἀπὸ τὸν
Παῦλον εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἔγινε καὶ συνεργάτης
του εἰς τὴν διακονίαν τοῦ Εὐαγγελίου. Εἶνε λοιπὸν πνευμα-
τικὸς πατήρ τοῦ Τίτου ὁ Παῦλος, καὶ διὰ τοῦτο τὸν ὀνο-
μάζει τέκνον. — Πιστὸς ὁ λόγος· ποῖος λόγος; Ὁ ἀνα-
φερόμενος εἰς τὰ προηγούμενα· ὅτι δηλαδὴ σκοπὸς τῆς ἀνα-
θρωπήσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν εἶνε τὸ νὰ μᾶς διδάξῃ νὰ ἀρ-
νηθώμεν τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς ματαίας ἐπιθυμίας, καὶ νὰ
μᾶς φέρῃ εἰς βίον σώφρονον, δικαίον, εὐσεβεῖς, δίδοντα τὴν ἐλ-
πίδα τῆς αἰώνιου ζωῆς· τὸν λόγον λοιπὸν τοῦτον θεωρεῖ
ἄξιον πίστεως καὶ διαδόσεως, καὶ ἐκφράζει τὴν ἐπιθυμίαν καὶ
τὴν θέλησιν ὅπως ὁ Τίτος ἐξακολουθῇ νὰ διδάσκη τοὺς ἐν
Κρήτῃ Χριστιανούς· τὰς ἀληθείας τῆς διὰ Χριστοῦ σωτηρίας
καὶ δόξης καὶ νὰ πείθῃ τοὺς περὶ αὐτὸν διὰ τοῦ λόγου του
καὶ διὰ τοῦ ἡθικοῦ κύρους, τοῦ ἀμέμπτου βίου καὶ τοῦ ἐπι-
σκοποῦ ἀξιώματός του. Ποῖος δὲ ὁ σκοπὸς τῆς παιδείας καὶ
τῆς πίστεως; Νὰ φροντίξωσιν ὅσοι πιστεύουν εἰς τὸν Θεόν
ὅπως ἐκτελοῦν καλὰ ἔργα καὶ ὑποστηρίξουν αὐτά. Τὰ δὲ
καλὰ ἔργα εἶνε τὰ ἔργα τῆς δικαιοσύνης καὶ τὰ ἔργα τῆς
ἀγάπης. Διὰ τῶν ἀνωτέρω λοιπὸν λόγων τοῦ Παύλου ἔχομεν
διδάγματα καὶ πρὸς τοὺς ποιμένας καὶ πρὸς τοὺς πιστοὺς
παντὸς τύπου καὶ παντὸς καίρου. Πρὸς τοὺς ποιμένας μὲν
ὅτι χρεῖς των εἶνε νὰ κηρύττωσι τὰς ἀληθείας τῆς πίστεως,
ὅχι διὰ τὴν τύπον καὶ πρὸς τὸ θεοθῆναι, ἀλλ' ἵνα πείθωσι
περὶ αὐτῶν, ὡς πατέρες φιλόστοργοι καὶ ὡς Χριστοῦ διάκο-
νοι· πρὸς τοὺς πιστοὺς δὲ ὅτι δὲν φθάνει νὰ περιορίζωνται
μέχρι τοῦ νὰ ἀκούουν καὶ νὰ δέχωνται τὸν λόγον, ἀλλὰ πρέ-
πει νὰ δεικνύωσι τὴν ἐσωτερικὴν πίστιν διὰ τῶν ἔργων τοῦ
κοινωνικοῦ βίου, ἀφιερώνοντες τὸν ἑαυτῶν των εἰς τὴν ἐκτέ-
λεσιν καὶ τὴν ὑποστήριξιν ἔργων ἀμέμπτων καὶ εὐεργετικῶν.
Ταῦτά ἐστὶ τὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις.
Τὰ ἔργα ταῦτα τῶν πιστῶν εἶνε τὰ μόνα καλὰ καὶ ὠφέ-

λιμνα εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ ἀγάπη εἶνε ὁφείλματα εἰς τὴν εἰρήνην τῆς συνειδήσεως, εἰς τὴν εἰρήνην τῆς εὐκοινοῦν, εἰς τὴν εἰρήνην τῆς κοινωνίας, εἰς τὴν εἰρήνην τοῦ κόσμου· ἐπὶ πλείον, καὶ τὸ σπουδαιότερον, διὰ τῆς δικαιοσύνης ἀνάγκη τοῦ Θεοῦ, ἀποτρέπονται ἀπὸ τοῦ ἔργου τοῦ ἀλθινοῦ κόσμου καὶ ἐξασφαλίζονται εἰς αὐτὸν τὴν αἰώνιον ζωὴν· εἰς τὴν πίστιν λοιπὸν πρέπει νὰ παρακαλεσθῶσιν ἔργα καλὰ. Τοῦτο δὲν εἶνε μόνον εὐσεβεία· εἶνε καὶ τὸ μόνον συμφέρον.

Μωρὰς δὲ ζητήσεις καὶ γενεαλογίας καὶ ἔστις καὶ μάχης νομικῆς περιφύλαξις. Εἰσὶ γὰρ ἀνωφελεῖς καὶ μάταιαι.

Τὰ πνεύματα τῶν χριστιανῶν πρέπει νὰ ἀποφεύγουν τὰς μωρὰς συζητήσεις, αἱ ὁποῖαι φιλονεικίας μόνον φέρουν καὶ μάχας, χωρὶς νὰ ἔχουν κυρίαν σπουδαιότητα εὔτε ὑπὸ τὴν ἐπισφιν τοῦ λόγματος εὔτε ὑπὸ τὴν ἐπισφιν τῆς ἡθικῆς. Τοιαῦται συζητήσεις ἦσαν πρὸ πάντων εὐάρεστοι εἰς τοὺς ἐξ Ἰουδαίας χριστιανούς, οἵτινες ἐμάχοντο διὰ τυπικὰ καὶ ἐκουσιώδη ζητήματα τοῦ Μωσέως νόμου· ὁ Παῦλος λοιπὸν συμβουλεύει τὸν Τίτον νὰ ἀποφεύγῃ καὶ νὰ ἐκτοκίσῃ τοιαύτας συζητήσεις, διότι εἶνε ὅπως διόλου ἀνωφελεῖς καὶ μάταιαι. Καὶ εἶνε τοιαῦται ἐπειδὴ εὔτε σφίζονται, εὔτε ἐπικλοδοιοῦν, εὔτε τελειοποιοῦν, ἀλλ' εἶνε ἀπίστοι περιεργείας μωρὰς, ἡμέτερας στενεκεφαλίαις καὶ φιλονεικίαις ὁμῆς. Πόσοι Χριστιανοὶ καὶ πόσοι ἱερωμένοι καὶ κοσμικοὶ διδάσκαλοι καλὰ θὰ ἔκαμνον καὶ σήμερον νὰ προσέξουν εἰς τὰς συμβουλὰς ταύτας τοῦ Παύλου!

Αἰρετικὸν ἄνθρωπον μετὰ πρώτῃν καὶ δευτέρῃν νοουθεσίαν παραιτεῖται· εἰδὼς ὅτι ἐξέστραπται ὁ τοιοῦτος, καὶ διαμαρτάνει· ὦν εὐκαταφρόνητος.

Πρὸς ἕνα ἄπιστον ἡμπερὶ τις καὶ ὁφείλει νὰ συζητῇ πολυλάκις. Ἐὰν ἡ ἀπιστία τοῦ ἦεν μᾶλλον τοῦ νοῦ, ὑπάρχουν δὲ ἀγαθὰ τινες διαθέσεις, εἰς τὴν καρδίαν του, ἐλπίς εἶνε νὰ πιστεύσῃ καὶ νὰ σωθῇ. Ἀλλ' ὅταν τις εἶνε αἰρετικός, μετὰ πρώτῃν καὶ δευτέρῃν συζητήσιν καὶ νοουθεσίαν, ἂν ἐπιμένῃ εἰς τὰς αἰρετικὰς δοξασίας του πρέπει νὰ ἀφίεται εἰς οὕτως. Ὁ αἰρετικός, ἀφοῦ ἤπαξ ἐγνωρίσῃ τὸν Χριστόν, ἦτο ὑποχρεωμένος νὰ μείνῃ εἰς τὴν πίστιν τὴν ὀρθήν. Καὶ ἂν μὲν ἔγενεν αἰρετικὸς ἐκ πλάνης μύτης τῆς διανοίας του, ὅταν νοουθετηθῇ ἡπαξ καὶ ὅτε, θὰ ἀποβῇ τὸ αἰρετικὸν φρόνημα· ἂν ὅμως ἐπιμένῃ, τότε ἀποδεικνύει ὅτι ἡ αἵρεσίς του ἔχει βαθυτέρας ρίζας καὶ αἴτια βυρύτερα· ἡ αἵρεσίς του δηλοῦν εἶνε ἀποτέλεσμα ἀμαρτίας, ἡ ὁποία τὸν ἔχει διαστρέψει, καὶ εἰς τὴν ὁποίαν ἐμμένει μετὰ πείσματος, πρὸς ἄνθρωπον δὲ τοιαύτης πνευματικῆς καὶ ἡθικῆς καταστάσεως εἶνε περιττὸν νὰ ὁμιλῇ τις καὶ νὰ νοουθετῇ αὐτόν, ἀφοῦ ὁ ὕψος κρατεῖ εἰς καταδίκην τὸν ἐαυτὸν του. Ἡ ἱστορία τῶν αἰρετικῶν βαβυλωνίων τὴν ὀρθότητα τῆς συμβουλῆς τοῦ Παύλου. Τοῖς ἀποδεικνύει ὅτι αἱ πλάναι των εἶνε ἀδικιολόγητοι, ὅτι αἱ πράξεις των κατανοῦν καταγέλαστοι καὶ ὀλέθριοι· αὐτοὶ δὲν δέχονται τίποτε, ἀλλὰ μιλῶνται περισσότερο, Διατί; Διότι εἶνε ἐξέστραπμένοι καὶ ἔχουν καταντήσῃ αὐτοκατάκριτοι.

Ὅταν πέμψῃ Ἀρετιμὴν πρὸς σὲ ὃ Τυχικόν,

σπουδάζον ἐλθεῖν πρὸς με εἰς Νικόπολιν· ἐκεῖ γὰρ κέρρεκα καθυπερβόλαι. Ζηνᾶν τὸν νομικὸν καὶ Ἀπολλὼν ἀπορριπτικῶς πρὸς τὴν ἐξουσίαν, ἵνα μὴ δύνανται αὐτοὶς λείπει. Μονοθενέωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι καλῶν ἔργων προύστασθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας, ἵνα μὴ ὦσιν ἄκαρποι. Ἀσπάζονται σὲ οἱ μεν' ἐμοῦ πάντες. Ἀσπασαί τοις φιλοῦντας ἡμᾶς ἐν πίστει. Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

Ὁ Ἀρετιμὴς καὶ ὁ Τυχικός ἦσαν ἐκ τῶν ἐδομημένων ἀποστόλων, ἡγελοῦσιν δὲ τὴν τὸν Παῦλον. Ὅταν λοιπὸν στείλῃ τὸν ἕνα ἐξ αὐτῶν εἰς Κρήτην, τότε ὁ Τίτος θὰ ἔχῃ εὐκαιρίαν νὰ ἐκείλῃ πρὸς τὸν Παῦλον εἰς Νικόπολιν, ὅπου ἀπεφασίσατο νὰ παραχειμασίῃ. Ποῖα τοῦ Παύλου φροντίς νὰ εἶνε καὶ ποῖος πόντος εἰς ἐκείτην Ἐκκλησίαν, ὅτις νὰ διδάσκῃ καὶ νὰ φυλάττῃ, τί δὲ νὰ εἴπῃ τις δι' ἐκείνους τοὺς ἱεράρχας, οἵτινες εἶνε ὡς νὰ μὴ εἶνε, οἵτινες εἶνε διὰ ν' ἀποδείξουν ὅτι καλῆτερον θὰ ἦτο νὰ μὴ ἦσαν, οἵτινες, κωφοὶ αὐτοὶ συναθροίζονται περὶ τῶν ἀδιαφόρων, ἡρπαγας, διεφθαρμένους;

Ὁ Ζηνὴς ἐκ τῶν ἐδομημένων καὶ αὐτός, καὶ ὁ Ἀπολλῶς, ὁ ἐξ Ἀλεξανδρείας διάκονος τοῦ Εὐαγγελίου, ὁ εὐγλωττος καὶ λόγιος καὶ δυνατός εἰς τὰς Γραφάς, ἔμενον ἐν Κρήτῃ, πλησίον τοῦ Τίτου, βοηθοῦντας αὐτόν εἰς τὸ ἔργον του. Συνιστᾷ λοιπὸν μετὰ πατρικῆς στοργῆς ὁ Παῦλος, ὅπως ὁ Τίτος κατὰ τὴν ἀναχώρησίν των τοὺς ἐφοδίσῃ ἱκανῶς μετὰ τὰς χρειώδεις, διὰ νὰ μὴ τοὺς λείπῃ τίποτε. Καὶ ἐπειδὴ ὁ Τίτος εἶνε πτωχὸς ὁ υἱός, ὁ Παῦλος προσθέτει ὅτι οἱ ἐν Κρήτῃ χριστιανοὶ ὁφείλουσι νὰ συντρέχωσι προθύμως εἰς τὰς βιοτικὰς ἀνάγκας τῶν κηρυττόντων· εἰς αὐτοὺς τὸ Εὐαγγέλιον καὶ νὰ μεριμνῶσι σπουδαίως περὶ τούτου, ὅχι δὲ τὸ μὲν κήρυγμα νὰ λέγουν ὅτι τὸ θέλουν, πρὸς δὲ τοὺς κήρυκας νὰ εἶνε ἀδιάφοροι καὶ νὰ τοὺς ἀφίουν ἀποθηνήτους εἰς τὰς στενεχωρίας των. Τελευταίον στέλλονται οἱ χαιρετισμοὶ τῶν μετὰ τοῦ Παύλου πάντων πρὸς τοὺς ἐν Κρήτῃ φίλους αὐτῶν ὅχι ἐν διασκεδῇσι καὶ ἀσπασίαις, ἀλλ' ἐν πίστει, καὶ συγχρόνως εὐχεται ὁ ἀπίστος ὅπως ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ εἶνε μετὰ πάντων τοῦ ἐν Κρήτῃ ἀδελφοῦ. Ἡ χάρις αὕτη εἶθε νὰ εἶνε καὶ μετὰ πάντων τῶν ἀναγνώσας μας καὶ μετὰ πάντων τοῦ ἐπιπλοῦς μας καὶ μετὰ πάντων τῶν ἐθελῶν μας τὸ ἀποδοῦντες ἐγκατασπαρμένον γῆς.

ΕΝΟΧΗ ΓΟΝΕΩΝ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΦΘΟΡΑΝ ΤΩΝ ΤΕΚΝΩΝ

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

(Κατ' ἐλευθέραν μετάφρασιν).

Ἀλλ' ὅτι τὸν κακολόγον τὸσον ἄξιον ἐθεώρησεν ὁ Θεός, ὥστε καὶ ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν θείων λόγων τὸν ἡμιπό-

σεν, ἐργάζονται νὰ γνωρίσῃς εἰς τὸν υἱόν σου; Τί δὲ περὶ τοῦ ὅτι τὸν ὑπερέφρονον καὶ ὑβριστὴν ἐξέδωκεν ἐκ τῶν οὐρανῶν καὶ παρέδωκεν εἰς τὸ πῦρ τῆς γέννης, ἐλπίδας καλῶν; Τί δὲ περὶ τοῦ ὅτι ἐκείνους, ὅστις βλέπει δι' ἀκολούτων ὑβρισμάτων, ὡς τέλειον μοιχόν, τοιοῦτοτρόπως τὸν ἐτιμώρησεν; Ἀλλὰ τὸ πρόχειρον τοῦτο εἰς ὅλους ἐκέρταται, τὸ νὰ κρίνῃ τις τοὺς πλησίον, καὶ σκληροτέρῃ νὰ ἐπιστῇ τὴν κρίσιν, τὸν συνεβούλευσέ ποτε νὰ τὸ ἀποφύγῃ, καὶ τοὺς νόμους, τοὺς ὁποίους ἔθετο περὶ τούτων ὁ Χριστός, ἀνέγνωτες πρὸς αὐτόν; ἢ οὐδὲ γνωρίζεις ποτὲ ὅτι ὑπάρχουσι ταῦτα; Πῶς λοιπὸν θὰ δυνήθῃ νὰ κατεβῇ καὶ αὐτὰ ὁ υἱός, τῶν ὁποίων οὐδὲ τοὺς νόμους γνωρίζει ὁ πατήρ, ὅστις μέλλει νὰ διδάξῃ αὐτόν; Καὶ εἶθε τοῦτο μόνον νὰ ἦτο τὸ κακόν, τὸ νὰ μὴ συμβουλεύῃ αὐτοὺς κανὲν ἐκ τῶν χρησίων, καὶ δὲν θὰ ἦτο τὸ πρᾶγμα τὸσον σοβαρόν· τώρα ὅμως σπρώχνετε αὐτοὺς καὶ πρὸς τὰ ἐναντία. Διότι οὐδὲ εἶνε δυνατόν νὰ ἀκούῃ τις τοὺς πατέρας νὰ λέγωσιν ἄλλο τι πρὸς τοὺς παῖδας των, ὅταν τοὺς παρακινῶσι διὰ τὴν σπουδὴν τῶν δικανικῶν καὶ ῥητορικῶν λόγων, παρὰ ταῦτα δὲ τὰ λόγια: Ὁ δέσιν, λέγει, ὅστις ἦτο ταπεινός καὶ ἐκ ταπεινῶν κατήγετο, ἐπειδὴ ἀπέκτησε τὴν δύναμιν τοῦ λόγου, εἰς μέγιστον ἀξιώματι ἀνέβη, πλοῦτον ἀπέκτησε πολύν, γυναῖκα ἔλαβε πλουσίαν, οὐκ ἔλαβε λαμπρὸν ἔκτισε, φοβερός εἶνε εἰς ὅλους καὶ ἐνδοξος. Πάλιν ἄλλος, ὁ δέσιν, λέγει, ἐπειδὴ ἐξέπαιδεύθη τὴν γλῶσσαν τῶν Ἰταλῶν, ἔχει λαμπρὴν θέσιν εἰς τὰ ἀνέκτορα, καὶ ὅλα τὰ ἐν αὐτοῖς ὡς θέλει ἄγει καὶ φέρε. Καὶ ἄλλος ἄλλον δεικνύει πάλιν, ὅλοι δὲ τοὺς εὐδοκιοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς· τοὺς δὲ εὐδοκιοῦντας ἐν τοῖς οὐρανοῖς οὐδὲ ἡπαξ ἐνθυμεῖται τις, ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἄλλος ἐπιχειρήσῃ νὰ ἐνθυμηθῇ, ἐκδιώκεται διότι ἀνατρέπει τὰ πάντα.

Ὅταν λοιπὸν ἐξ ἀρχῆς ταῦτα εἰς αὐτοὺς ἐκνευλιγμένως λέγητε, τίποτε ἄλλο δὲν κάμνετε, εἰ μὴ ὅτι διδάσκατε αὐτοὺς τὴν βᾶσιν ὅλων τῶν κακῶν, ἐπειδὴ οὗτο τυραννικῶς ἐπιθυμίας ἐμβαλλάτε εἰς αὐτοὺς, τὴν τῶν χρημάτων δὴ καὶ τὴν παρανομωτέραν ταύτην, τὴν τῆς κενοδοξίας καὶ ματαιοδοξίας. Ἐκ τούτων δὲ ἡ καθεμία καὶ μόνη τῆς μὲν εἶνε βλαπτικὴ πάντα νὰ ἀνατρέψῃ. Ὅταν ὅμως ἡνωμένοι καὶ αἱ δύο εἰσδύσωσιν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ νέου, ἡτις εἶνε ἀπαλή, πυρρῆμοι πρὸς χειμάρρους τινὰς ἐνωθέντες, ὅλα τὰ καλὰ διαφθείρουσι, ἐπειδὴ τὸς ἀκάνθους, τὸς ἀμμοὺς, τὸς μίγμους διαφόρων φρυγάνων καὶ ἀλοθροῦν διοχετεύουσιν, ὥστε ἄκαρπον καὶ ἄγονον εἰς ὅλα ἐκείνα τὰ ἀληθῆ τοῦ πνεύματος ἀγαθὰ νὰ κάμωσι τὴν ψυχὴν. Καὶ δύνανται νὰ μᾶς δώσωσι δι' αὐτὰ μαρτυρίαν καὶ οἱ λόγοι τῶν ἁγίων τῆς Ἐκκλησίας, διότι τὸ ἐν ἐκ τῶν πλάνων τούτων, οὐχὶ ἡνωμένοι μετὰ τοῦ ἁλλου, ἀλλὰ καὶ μόνον του, ἄλλος μὲν ἀκρόπολιν, ἄλλος δὲ κεφαλὴν ὠνόμασε τῶν κακῶν. Ἐὰν δὲ χωριστὰ εἶνε ἀκρόπολις καὶ κεφαλὴ, ὅταν δὲ τὸ πῦρ προσλάβῃ ἐκ τῶν δύο τὸ πολὺ σφοδρότερον καὶ δυνατώτερον κακόν, τὴν δοξαμίαν, λέγω, καὶ ὁμοῦ μετ' αὐτὴν ὁρμητικὸν πῦρ ἐντὸς τῆς ψυχῆς τοῦ νέου, καὶ ὁ ζωὴ καὶ καταλάβῃ αὐτὴν ἐνῶς, πῶς θὰ δυνήθῃ διὰ μοχλοῦ νὰ μετακινήσῃ τὴν νόσον ταύτην, καὶ μάλιστα ὅταν οἱ πατέρες ὅχι μόνον δὲν φροντίζωσι

καὶ νὰ διασκεδῇ, ἀλλὰ καὶ ἐνεργῶσιν ὅλα καὶ λέγουσι, διὰ νὰ στερηθῶσι τὸ πονηρὰ ταῦτα πῦρ;

Τὸ λοιπὸν εἶνε τὸσον ἀνέστη, ὥστε νὰ μὴ ἀπαλειφθῇ διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ παιδός, ὅστις παιδεύεται μετὰ τοιαῦτα διδάγματα; Διότι εὐχάριστον βεβαίως θὰ ἦτο τὸ νὰ διαφύγῃ τὴν κακίαν ψυχὴν, ἥτις παιδεύεται μετὰ ἐναντίαν παιδείαν· ὅταν ὅμως παντοῦ ὡς βραβεῖα εἶνε τὰ χρήματα, καὶ ἂν ἄρτι ἀνέσται προδύλλωνται ὡς ὑπόδειγμα διὰ νὰ ὑποκινήσωσι τὸν ζήλον, ποῖα ἐλπίς σωτηρίας ὑπάρχει; Διότι ὅσοι ἐπιθυμοῦσι χρήματα, εἶνε ἀνάγκη καὶ φθονοῦν νὰ εἶνε καὶ κακοῖ· καὶ πόλεμοι καὶ ἐπιδόματα καὶ ἰσχυροὶ καὶ ὁρμαῖς καὶ ὑβρισταὶ καὶ κλέπται καὶ ἀνοήτοι καὶ ἀπόστομοι καὶ ἀγνώμονες, καὶ ὅλα τὰ κακὰ νὰ ἔχωσι. Καὶ μέντοι ἐξοπίστος τούτων εἶνε ὁ μακάριος Παῦλος, ὅστις εἶπεν, ὅτι ὅλα τὰ κακῶν τοῦ βίου εἶνε ἡ φιλαργυρία· καὶ πρὸ τούτου δὲ ὁ Χριστός αὐτὸ ταῦτα ἐπανεῖρκεν, ἐκφέρειν γνώμην ὅτι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ δουλεύῃ εἰς τὸν Θεόν, ὅστις εἶνε δούλος ἐκείνου τοῦ πάθους καὶ δεσπότῃ του ἔχει τὸν Μιμνησκόν. Ὅταν λοιπὸν ἐξ ἀρχῆς ὁ νέος φέρηται πρὸς ταύτην τὴν δουλείαν, πότε θὰ δυνήθῃ νὰ γείνη ἐλεύθερος, πότε νὰ ἀνακύψῃ ἀπὸ τὴν θαλάσσοις τῆς ἀφροῦ ὅλοι τὸν σπρώχνουσιν, ὅλοι τὸν βυθίζουσιν καὶ εἰς τὴν ἐσχάτην ἀνάγκην τὸν φέρουσι θανάσιμου καταβυθισμοῦ; Ἐὰν χωρὶς νὰ τὸν ἐνοχλῇ κανεὶς, ἐὰν διότι πολλοὶ τῶ ἔταινον τὴν χεῖρα ἤθελε δυνήθῃ νὰ ἀνεγερθῇ καὶ νὰ ἀνοίξῃ τοὺς ὀφθαλμούς καὶ τὴν ἄλμην τῆς κακίας νὰ ἀποσπογγίσῃ, δὲν θὰ ἦτο τοῦτο εὐχάριστον; Ἐὰν ὅλη μετὰ παρέλευσιν πολλοῦ χρόνου διὰ τῆς ἀκροάσεως τῶν θείων λόγων ἤθελε δυνήθῃ νὰ ἀπομακρύνῃ τὰ νοσήματα τὰ ὅποια τοῦ ἔτυχον, δὲν πρέπει νὰ ἐπαινῶμεν αὐτόν καὶ μυριάκις νὰ τὸν στεφανώσωμεν; Φοβερόν πρᾶγμα εἶνε ἡ συνίθεια, φοβερόν νὰ ἐπικρατήσῃ καὶ νὰ κυριεύσῃ τὴν ψυχὴν, καὶ μάστιστα ὅταν αὕτη μὲν ἔχῃ συναργόν τὴν ἡδονὴν, ἐκείνη δὲ ἡ τῆς ἀρετῆς πρὸς τὴν ὁποίαν τρέχουμεν καὶ σπείδουμεν νὰ μεταβῶμεν, παρέχῃ εἰς ἡμᾶς πολλὰς δυσκολίας. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Θεός τοὺς υἱούς τῶν Ἑβραίων, ἐπειδὴ ἔπρεπε νὰ ἀποβάλλωσι τὴν παλαιὰν συνίθειαν τῶν κακῶν, τὴν ὁποίαν δὴλ. ἀπέκτησαν εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἀφοῦ ἔλαβον αὐτοὺς καταμύνας εἰς τὴν ἐρημίαν, καὶ τοὺς ἀπεμάκρυνεν ἀπὸ τοῦ διαφθορῆς των, ὅταν τὸ δυνάτον μακρότερον, εἰς τὴν ἐρημίαν ἐκείνην, ὡς εἰς μοναστήριον τι, διέπλυνε τὴν ψυχὴν αὐτῶν, μεταχειριζόμενος ἄλλοτε τρυφώτερον, καὶ ἄλλοτε ἡπιώτερον, καὶ τίποτε ἀπολύτως μὴ παραλείπων ἀπὸ ὅσα ἦσαν συντελεστικά καὶ ὠφέλιμα εἰς τὴν ὑπερβαίνειν ἐκείνων. Καὶ οὐδὲ τοιοῦτοτρόπως διέφυγον τὴν κακίαν, ἀλλ' ἐνῶ ἔχον τὸ μάννα, ἐξήτουν κρήματα καὶ σφόδρα καὶ ὅλα τὰ ἐν Αἴγυπτῳ κακὰ. Τόσον μίγμους κακῶν εἶνε ἡ συνίθεια. Ἐπειτα οἱ μὲν Ἰουδαῖοι, ἂν καὶ τὴν ἐπιμέλειαν εἶχε δι' αὐτοὺς ὁ Θεός, καὶ ἔχον προσηύτην τὸσον ἄξιον καὶ γενναῖον, καὶ ἐπικουροῦντες διὰ φόβου καὶ ἀπειλῆς καὶ εὐσεβείας καὶ μὴ κατὰ τρόπον, καὶ ἐν ὅλῳ τῶν τῶν πολλὰ θαύματα, δὲν ἀκαλητέρευον· οὐ δὲ τὸν υἱόν σου, ὅστις εἶνε νέος καὶ ἦ ἐν μέσῃ Αἴγυπτῳ, μᾶλλον δὲ περιφέρεται εἰς τὸ μέσον τῆς παρατάξεως τοῦ διαβόλου, χωρὶς νὰ ἀκούῃ

κανένα να το συμβουλεύει τι χρήσιμον, βλέπει δὲ ὅτι οὐκ ἔστιν ἡ δυνατότης εἰς τα ἐναντία, καὶ πρὸ πάντων λαίνοισι, αἵτινες ἐγέννησαν καὶ ἐθρεψαν αὐτόν, νομίζεις ὅτι θὰ δύνηθῃ νὰ ἀποφυγῇ τὰς παγίδας τοῦ διαβολοῦ; Διὰ τίνας τρεπτοί; Δι' ὧσιν οὐ τὸν συμβουλεύεις; Ἄλλ' εἰς τὰ ἐναντία τῆς σωτηρίας τοῦ τὸν παρακινεῖς, ἐπειδὴ οὐδὲ εἰς τὸ ὁριζὸν τοῦ τῇ ἐπιτρέπεις νὰ ἐνθυμῇ τὸν φιλοσοφικὸν βίον, ἐπειδὴ δὲ ἄνω καὶ κάτω φέρεις τὸν παρόντα βίον τοῦ καὶ τὰ ἀπορῶντα αὐτόν, τὸ προετοιμάζεις νὰ ἡλίσταται μεγαλύτερον σάλον καὶ παραχρῆν. Ἄλλ' εἰς τίους θελήσῃς καὶ ἐκ τῶν ἰδίων τοῦ ἀνθρώπου θὰ δύνηθῃ νὰ τὴν διαφύγῃ; Κατ' ἐξοχὴν μὲν δὲν ἐπαρκεῖ δι' αὐτόν ἡ νέος διὰ νὰ κατορθώσῃ τὰ ἔργα τῆς ἀρετῆς· καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι γιναιὸν τι ἥθελε παραγάγῃ, ἀπὸ τῆς ἐκζητικῆς βροχῆς τῶν λόγων σου, πρὶν ἢ βλαστήσῃ, θὰ ἀποπνιγῇ. Διότι καθὼς σῶμα τὸ ὁπίον δὲν λαμβάνει ὑγιεινὸς τροφῆς, ἀλλὰ μὲν νοσηρὰς τρέφεται, δὲν εἶναι δυνατόν οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον χρόνον νὰ διατηρηθῇ, τοιοῦτοτρόπως οὐδὲ ψυχὴ ἥτις κατὰ παρεμφερὸν τρόπον ποιουμένηται, εἶναι δυνατόν γιναιὸν τι καὶ μίγναι νὰ συλλογισθῇ ποτε ἄλλ' εἶναι ἀνάγκη ἢ τοιαύτη, ἐξαπονεύσῃ λαπτυνομένη, ἐπειδὴ διαρκῶς συζῇ μετὰ τῆς κακίας ὡς φθοροποιὸς τινος αἰτίας, νὰ καταστῇς ἐνεκα τούτου κατόπιν εἰς τὴν γέννησιν καὶ διὰ ταύτης αἰωνίως νὰ χαθῇ.

Ἐὰν δὲ ἐκχυρίζῃσαι ὅτι ταῦτα δὲν ἔχουσι τοιοῦτοτρόπως, ἀλλ' ὅτι δυνατόν εἶναι καὶ ἐν μέτρῳ τῆς κακίας ἂν ζῇ καὶ νεῖς, πάντα τὰ ἔργα τῆς ἀρετῆς νὰ κατορθώσῃ, καὶ ἂν λέγῃς ταῦτα ὅχι παιζῶν, ἀλλὰ σπουδάζων ἀληθῶς, μὴ διαστάσης νὰ μᾶς διδάξῃς τὸ νέον τοῦτο καὶ παράδοξον μυστήριον. Διότι οὐδὲ θέλω ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν νὰ ἔχω τόσας φροντίδας, οὐδὲ ἀπὸ τόσα νὰ ἀπέχω ματαίως. Ἄλλ' ὅμως ἐὰν δύναμαι νὰ ἐννοήσω τοῦτο, διότι δὲν μὲ ἀφῆντε σείς, ἐπειδὴ καὶ δι' ὧσιν λέγεται καὶ δι' ὧσιν κάμνετε ἐντιφάσκετε πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον καὶ τὰ ἐναντία παιδεύετε. Διότι ὡς νὰ ἐχγῃτε ὑπερβολικὴν φροντίδα ἐξελιγμένοι νὰ καταστραφῶσιν οἱ υἱοὶ σας, οὕτω πῶς τοὺς παρακινεῖτε νὰ κάμνωσιν ὅλα ἐκεῖνα, τὰ ὅποια ὅσοι κάμνουσιν ἀδύνατον νὰ σωθῶσι. Πρόσεχε δὲ εἰς τὰ ἐξῆς: Ἀλλοίμονον, λέγει, εἰς τοὺς γελῶντας· σείς δὲ παρέχετε εἰς αὐτὸν πολλὰς ἀφερμὰς ἀσκόπου καὶ ματαίου καὶ ἀμαρτωλοῦ γέλωτος. Ἀλλοίμονον εἰς τοὺς πλουτοῦντας· σείς δὲ, διὰ νὰ ἀποκτήσωσι οἱ υἱοὶ σας χρήματα, τὰ πάντα ἐνεργεῖτε....

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Φίλε Κύριε,

Ἐν τῇ καθολικῇ ἐπιστολῇ τοῦ Ἀποστόλου Ἰούδα λέγονται οἱ ἀσεβεῖς ἀστέρες πλανῆται, διὰ τοὺς ὁποίους τὸ ζοφερὸν σκότος εἶναι εἰς τὸν αἰῶνα τετηρημένον. Ζητῶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὴν γνώμην σας, διότι ὁμολεγοῦ ὅτι ἀδυνατῶ μόνος νὰ εἰπῶ εἰς τὴν ἐννοίαν τοῦ ρητοῦ τούτου. Διότι ἐν μὲν τῇ παρόντι γνωστὸν εἶναι ὅτι οἱ πλανῆται, ἂν καὶ καθ' ἑαυτοὺς σώματα σκοτεινὰ, δέχονται ὅμως ἐκ τοῦ Ἥλιου φῶς, τὸ ὁποῖον ἐν τῇ περιστροφικῇ αὐτῶν κινήσει νέμεται· ἐναλλὰξ ἀμρότητα τὰ ἡμισφαίρια αὐτῶν, τὰ ὅποια ἐνεκα τούτου δὲν διατελοῦσιν ἐν σκότει. Ἦν δὲ τῷ μέλλοντι, ἂν ποτε οἱ πλανῆται καταδικασθῶσιν εἰς σκότος, τοῦτο θὰ συμβῇ, διότι τὴν αὐτὴν τύχην θὰ ὑποσῶν καὶ οἱ ἀπλανεῖς καὶ ὁ Ἥλιος, ὅστις βαθμικῶς ψύχεται καὶ χάνει μέρος καὶ τῆς

θερμότητος καὶ τοῦ φωτός αὐτοῦ. Ἄλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἂν καὶ μὴ εἴπω γελοιῶς ἀστέρες, διὰ τοὺς ὁποίους κατὰ τὴν ἀλήθειαν προσέθηκε «πλανῆται»· Ἰπάρχουσι μὴ πῶς πλανῆται εὐρισκόμενοι εἰς παντελεῖς σκότος;

Ἰμέτερος Γ'.

Ἀσκήτησις. Οἱ γνωστοὶ πλανῆται δὲν διατελοῦσιν εἰς ζοφόν σκότος. Ἦνε ἀληθὲς ὅτι κατὰ τὰς παρατηρήσεις τοῦ Ἰταλοῦ ἀστρονόμου Chiamparelli οἱ δύο πρὸς τὸν Ἥλιον πλησιέστεροι ὁ Ἑρμῆς καὶ ἡ Ἀφροδίτη εἰς μίαν περί αὐτὸν περιστροφὴν κύμνουσι καὶ μίαν τοιαύτην περί ἑξῆς, κατ' ἀκολουθίαν ἔχουσι πάντας τὸ αὐτὸ ἡμισφαίριον ἀστραμμένον πρὸς τὸν Ἥλιον, τὸ δὲ ἕτερον εὐρίσκεται εἰς διαρκὲς σκότος, ἐκεῖ τοῦλάχιστον ὅπου δὲν ἐξικνεῖται τὸ λυκόφως. Πιθανὸν ἐπίσης πέραν τοῦ ὁπωστάτου τῶν πλανητῶν νὰ ὑπάρχωσιν ἄλλοι πρὸς τοὺς ὁποίους ἐνεκα τῆς μεγάλης ἀποστάσεως φθάνει ἀμυδρὸν τὸ ἡλιακὸν φῶς. Νομίζω ὅμως ὅτι ὁ Ἀπίστολος ὁμιλῶν διὰ παρεμφερῶν δὲν ἀπέβλεπεν εἰς τοιαύτην, ἀλλ' αἰσθητότερα πράγματα εἶχεν ὑπ' ὄψιν του. Τὸ ζήτημα λύεται εὐκόλως ἐὰν θεωρήσωμεν τὴν ἀναφορικὴν πρότασιν ἀναφερομένην εὐχὴ εἰς τοὺς πλανήτας, ἀλλ' εἰς αὐτοὺς τοὺς ἀσεβεῖς. Δηλ. οἱ ἀσεβεῖς εἶναι ἀστέρες πλανῆται, ἀπορροπῶνται πλανήται ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἄνευ σταθεροῦ χαρακτήρος καὶ σταθερῶν πεποιθήσεων, διὰ τούτους δὲ τὸ ζοφερὸν σκότος εἶναι τετηρημένον εἰς τὸν αἰῶνα. Τοῦτο ἀποδεικνύεται καὶ ἐκ τῆς δευτέρας ἐπιστολῆς τοῦ Πέτρου, ἐνθα (Β' 17) ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θίματος, χωρὶς νὰ ἀνοφείρωνται οἱ πλανῆται ἀστέρες, εἶναι γεγραμμένον· αὗτοι εἶναι πηγαὶ ἀνυδρῶν, νεφέλαι ὑπὸ ἀνέμοστροβίλου ἐλαυνόμεναι, διὰ τοὺς ὁποίους τὸ ζοφερὸν σκότος εἶναι τετηρημένον εἰς τὸν αἰῶνα.

N.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Κυριακὴ 18 Ἰουλίου

Ὁ Ἀπόστολος Πέτρος γ' 8—15

Τὸ Εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ Ματθ. Β' 14—19

Κυριακὴ 25 Ἰουλίου

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος 1ε 4—7.

Τὸ Εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ Ματθ. Θ' 27—35

ΟΙ ΔΙΑΔΕΟΝΤΕΣ

Εἰς τὰς λαϊκὰς σχολὰς τῆς Ἀναπλάσεως,

Ἐν τῇ Α' ἐν Ἀθήναις παρὰ τὴν Ἱ. Σύνοδον
8—9 μ. μ.

Σαββάτῳ 17 Ἰουλίου Σωφρόνιος Ἀγιορείτης

Κυριακῇ 18 » Σωφρόνιος Ἀγιορείτης

Ἐν τῷ Ζαννείῳ Ὁρφανοτροφεῖῳ ἐν Πειραιεῖ

Σαββάτῳ 17 Ἰουλίου 8—9 μ. μ. Δ. Παπαδόπουλος

Πέμπτῃ 22 Ἰουλίου 8—9 μ. μ. Μεχ. Ι. Γαλανός